

Tema- rapport

Swedbank Boindex
kvartal 2 2022

2022-08-29

**Har hushållen råd med bil
i landets 40 minsta kommuner?**

Innehållsförteckning

Kontakt.....	2
Har hushållen råd att köpa ett småhus idag och samtidigt ha bil?	3
Idag är det möjligt att bo i småhus och ha bil i Sveriges 40 minsta kommuner	3
Vad händer med utrymmet till sparande när inflation och högre bolåneräntor slår igenom i vår kalkyl?	4
Går det att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter kostnadsökningarna?.....	5
Stora skillnader mellan olika orter	6
Kvar till sparande och övrig konsumtion enligt prognos, inklusive en bil per vuxen	7
Potentiell sparkvot enligt prognos, inklusive en bil per vuxen	8
Källor	9

Kontakt

Arturo Arques

Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom

Mejl: arturo.arques@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 907 45

Madelén Falkenhäll

Senioranalytiker, Swedbank

Mejl: madelen.falkenhall@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Julia Hofvendahl

Ekonom/analytiker, Swedbank

Mejl: julia.hofvendahl@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Carina Brännström

Senior konkurrent- och omvärldsanalytiker, Swedbank

Mejl: carina.brannstrom@swedbank.com

Telefon: +46 8 585 966 73

Har hushållen råd att köpa ett småhus idag och samtidigt ha bil?

Den här analysen är en fördjupning till Swedbanks rapport Kvar till sparande som tas fram en gång om året för att förstå vilket utrymme som olika typhushåll har kvar till sparande och övrig konsumtion när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda.

Hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande eller övrig konsumtion.

Då kollektivtrafiken oftast är sämre utbyggd i Sveriges mindre kommuner kan de som bor i någon av Sveriges 40 minsta kommuner ha svårt att åka kommunalt till och från sitt arbete. I denna rapport tittar vi på hur utrymmet till sparande ser ut för familjer som köper ett småhus idag i där de vuxna behöver varsin bil¹ för att få sin vardag att fungera.

Idag är det möjligt att bo i småhus och ha bil i Sveriges 40 minsta kommuner

I juni 2022 har **Sammanboende med och utan barn**, både i storstad och i små kommuner, ett utrymme till sparande och övrig konsumtion, om de köper ett småhus och har två bilar.

När det gäller **Ensamstående med och utan barn**, så är det endast familjer som bor i Sveriges 40 minsta kommuner som har råd att skaffa ett småhus och en bil. I Sveriges större kommuner har ensamstående inte råd med både småhus och bil.

Hushållet **Ung utan barn** i Sveriges 40 minsta kommuner har idag ett negativt sparande på 700 kronor per månad. För detta typhushåll är det tufft, men kanske inte omöjligt, att spara 700 kronor genom att avstå andra inköp som vi har med i vår kalkyl över rimliga levnadskostnader.

¹ Sammanboende med barn kör en Volvo V90 och en Renault Clio. Sammanboende utan barn kör en VW Golf Kombi och en Renault Clio. Ensamstående med barn kör en VW Golf och Ensamstående utan barn samt Ung utan barn kör en Renault Clio. Samtliga bilar är tre år gamla. Milkostnaderna är framtagna av Teknikens Värld.

Kvar till sparande och övrig konsumtion i juni 2022, om de vuxna har varsin bil

Regioner	Sammanboende		Ensamstående		Ung
	i småhus:		i småhus:		utan barn
	med barn	utan barn	med barn	utan barn	i småhus
Stockholm	18 061	18 728	-5 826	-3 891	-5 802
varav Stockholm stad	14 718	15 586	-8 436	-6 100	-7 586
Göteborg	14 051	15 311	-6 505	-4 297	-6 084
varav Göteborg stad	8 679	10 675	-9 002	-6 333	-7 691
Malmö	12 749	14 405	-6 356	-3 957	-5 679
varav Malmö stad	5 489	8 018	-8 225	-5 500	-6 902
>75 000	13 028	14 819	-4 900	-2 730	-4 626
Snitt 40 minsta	15 390	17 381	839	2 087	-669
Sverige totalt	15 619	17 162	-2 515	-841	-3 149

Tabell 1: Kvar till sparande och övrig konsumtion per månad för olika typhushåll och regioner i juni 2022.

Vad händer med utrymmet till sparande när inflation och högre bolåneräntor slår igenom i vår kalkyl?

Om vi antar att bostaden införscaffas idag och att bolåneräntan fortsätter stiga, från dagens 2,12² procent till 2,8 procent, samtidigt som kostnaderna ökar med 8 procent jämfört med 2021. Så kommer kostnaderna att öka med mellan 900 kronor och 4 300 kronor beroende på typhushåll och bostadsort.

Trots dessa kostnadsökningar kommer **Sammanboende med och utan barn** att ha råd att bo kvar i sitt småhus och ha kvar sina bilar, i samtliga regioner och kommuner.

Ensamstående utan barn kommer att ha råd att bo kvar i sitt småhus och ha kvar sin bil endast om familjen bor i Sveriges 40 minsta kommuner.

För **Ensamstående med barn** i Sveriges 40 minsta kommuner, kommer efter kostnadsökningarna att ha ett negativt sparande på 500 kronor per månad. För detta typhushåll är det tufft, men kanske inte omöjligt, att få råd med småhus och bil genom att avstå andra inköp som vi har med i vår kalkyl över rimliga levnadskostnader.

För hushållet **Ung utan barn** i Sveriges 40 minsta kommuner kommer kostnadsökningarna att innebära att hushållet inte längre har råd att både köpa ett småhus och ha en bil.

² Källa: Snittränta för bolån kvartal 2 2022 enligt Statistiska centralbyråns tabell "Bolåneräntor till hushåll fördelat på räntebindningstid.

Prognos på kvar till sparande och övrig konsumtion om de vuxna har varsin bil

Regioner	Sammanboende		Ensamstående		Ung
	i småhus:		i småhus:		utan barn
	med barn	utan barn	med barn	utan barn	i småhus
Stockholm	14 260	15 575	-8 791	-6 257	-7 832
varav Stockholm stad	10 449	11 992	-11 840	-8 834	-9 916
Göteborg	10 579	12 466	-9 162	-6 405	-7 908
varav Göteborg stad	4 994	7 630	-11 857	-8 604	-9 638
Malmö	9 506	11 776	-8 797	-5 883	-7 350
varav Malmö stad	1 998	5 156	-10 899	-7 621	-8 730
>75 000	10 081	12 469	-7 063	-4 421	-6 103
Snitt 40 minsta	13 344	15 881	-479	1 108	-1 568
Sverige totalt	12 799	14 932	-4 559	-2 432	-4 546

Tabell 2: Kvar till sparande och övrig konsumtion per månad för olika typhushåll enligt prognos, december 2022.

Går det att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter kostnadsökningarna?

Swedbank rekommenderar att man sparar minst tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man bygger upp en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring och vid behov inkomstförsäkring gör det möjligt för en familj att bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader om man skulle bli arbetslös eller råka ut för en långvarig sjukdom. Behovet av sparande känns extra viktigt idag när inflationen ökar, hushåll är högt belånade och bolåneräntan stiger.

I vår prognos kommer **Sammanboende med och utan barn** fortfarande att kunna spara tio procent av sin disponibla inkomst i samtliga regioner utom i Malmö stad och i Göteborgs stad där typhushållet efter kostnadsökningarna har en sparkvot på fyra respektive åtta procent.

Ensamstående utan barn i Sveriges 40 minsta kommuner kommer att ha en positiv sparkvot på fem procent i vår prognos. Men sparkvoten kommer inte att nå upp till de tio procent som Swedbank rekommenderar.

Ensamstående med barn i Sveriges 40 minsta kommuner kommer att ha en negativ sparkvot på två procent. Det innebär att de kan få ekonomin att gå ihop genom att avstå vissa av de utgifter som vi har med i våra beräkningar över rimliga levnadskostnader. Däremot kommer hushållet få svårt att få ihop ett sparande på tio procent av sin disponibla inkomst.

Unga utan barn i Sveriges 40 minsta kommuner kommer att ha en negativ sparkvot på nio procent enligt vår prognos. Genom att byta ut sin bil mot ett busskort kan familjen minska sina kostnader med 1 100 kronor och förbättra sin sparkvot till minus tre procent.

Ensamstående i övriga regioner kommer enligt vår prognos att få så låga sparkvoter att de helt enkelt inte råd att bo i småhus och ha bil.

Prognos på potentiell sparkvot i december 2022 om de vuxna har varsin bil

Regioner	Sammanboende		Ensamstående		Ung
	i småhus:		i småhus:		utan barn
	med barn	utan barn	med barn	utan barn	i småhus
Stockholm	20%	25%	-26%	-24%	-38%
varav Stockholm stad	15%	20%	-35%	-33%	-48%
Göteborg	16%	22%	-30%	-27%	-43%
varav Göteborg stad	8%	15%	-40%	-37%	-53%
Malmö	15%	22%	-30%	-26%	-41%
varav Malmö stad	4%	11%	-38%	-34%	-49%
>75 000	17%	24%	-25%	-20%	-35%
Snitt 40 minsta	24%	34%	-2%	5%	-9%
Sverige totalt	21%	28%	-15%	-11%	-25%

Tabell 3: Potentiell sparkvot för olika typhushåll och regioner enligt prognos, dec 2022 om de vuxna har varsin bil.

Stora skillnader mellan olika orter

För **Ensamstående med barn** är variationen stor mellan olika orter. I Malå och Pajala kan familjen spara elva procent av sin disponibla inkomst enligt vår prognos. I Dals-Ed har samma familj en negativ sparkvot på 19 procent.

De ungas utrymme till sparande varierar också mycket mellan olika orter. I Malå och Pajala kan hushållet **Ung utan barn** spara fyra procent av sin disponibla inkomst. I Dals-Ed är den potentiella sparkvoten -28 procent.

Våra beräkningar visar att bostadsorten är viktig för vilken typ av boende och bilkostnader som man har råd med.

Kvar till sparande och övrig konsumtion enligt prognos, inklusive en bil per vuxen

Kommuner	Sammanboende i småhus:		Ensamstående i småhus:		Ung utan barn i småhus
	med barn	utan barn	med barn	utan barn	
Aneby	11 454	14 179	-1 778	103	-2 410
Arjeplog	14 505	16 815	-336	1 109	-1 561
Arvidsjaur	16 610	18 703	582	1 897	-907
Bjurholm	13 515	16 041	-841	763	-1 816
Boxholm	11 683	14 333	-464	1 076	-1 614
Bräcke	13 910	16 346	809	1 977	-894
Dals-Ed	12 517	15 073	-4 823	-2 284	-4 280
Dorotea	10 061	12 921	-2 923	-918	-3 173
Essunga	13 104	15 575	-1 612	215	-2 310
Färgelanda	14 044	16 571	-277	1 426	-1 346
Grästorps	13 430	15 806	-2 645	-628	-2 971
Gullspång	10 786	13 733	-1 038	745	-1 861
Hällefors	12 844	15 600	-667	1 099	-1 512
Högsby	11 008	14 008	-1 436	525	-2 024
Jokkmokk	15 267	17 578	1 738	2 802	-213
Karlsborg	13 743	16 058	-2 653	-650	-2 991
Laxå	12 559	15 269	8	1 563	-1 203
Ljusnarsberg	11 365	14 295	62	1 639	-1 102
Malå	17 264	19 347	3 211	4 027	801
Munkfors	12 487	15 227	364	1 863	-965
Norberg	13 031	15 519	-604	959	-1 768
Norsjö	15 689	18 039	1 625	2 845	-100
Ockelbo	13 291	15 756	-632	885	-1 825
Orsa	9 918	12 813	-3 301	-1 166	-3 404
Pajala	17 808	19 822	3 137	4 003	772
Ragunda	12 712	15 411	-186	1 370	-1 323
Robertsfors	13 780	16 178	-821	752	-1 841
Skinnskatteberg	13 263	15 616	-1 626	-1	-2 540
Sorsele	13 538	16 123	941	2 238	-631
Storfors	12 818	15 525	1 831	3 044	-35
Storuman	15 012	17 479	768	2 187	-635
Vansbro	11 787	14 523	-835	783	-1 873
Vilhelmina	11 984	14 764	-227	1 324	-1 358
Vindeln	14 401	16 785	1 033	2 227	-687
Ydre	12 179	14 813	-1 566	271	-2 280
Åsele	13 656	16 300	-137	1 446	-1 262
Älvdalen	13 254	15 730	-1 409	319	-2 220
Ödeshög	9 969	12 764	-3 386	-1 270	-3 519
Överkalix	16 171	18 356	-537	1 064	-1 547
Övertorneå	17 347	19 426	1 494	2 675	-289
Stockholm	10 449	11 992	-11 840	-8 834	-9 916
Göteborg	4 994	7 630	-11 857	-8 604	-9 638
Malmö	1 998	5 156	-10 899	-7 621	-8 730

Potentiell sparkvot enligt prognos, inklusive en bil per vuxen

Kommuner	Sammanboende i småhus:		Ensamstående i småhus:		Ung utan barn i småhus
	med barn	utan barn	med barn	utan barn	
Aneby	21%	30%	-6%	0%	-14%
Arjeplog	26%	35%	-1%	5%	-9%
Arvidsjaur	29%	38%	2%	9%	-5%
Bjurholm	25%	34%	-3%	4%	-11%
Boxholm	21%	30%	-2%	5%	-9%
Bräcke	26%	35%	3%	9%	-5%
Dals-Ed	22%	31%	-19%	-12%	-28%
Dorotea	19%	28%	-11%	-4%	-19%
Essunga	23%	32%	-6%	1%	-13%
Färgelanda	25%	34%	-1%	6%	-8%
Grästorp	23%	32%	-10%	-3%	-18%
Gullspång	20%	30%	-4%	4%	-11%
Hällefors	24%	34%	-3%	5%	-9%
Högsby	21%	31%	-5%	2%	-12%
Jokkmokk	27%	37%	6%	13%	-1%
Karlsborg	24%	32%	-10%	-3%	-18%
Laxå	23%	33%	0%	7%	-7%
Ljusnarsberg	22%	32%	0%	8%	-7%
Malå	30%	40%	11%	18%	4%
Munkfors	23%	33%	1%	9%	-6%
Norberg	23%	32%	-2%	4%	-10%
Norsjö	28%	38%	6%	13%	-1%
Ockelbo	24%	33%	-2%	4%	-11%
Orsa	18%	28%	-12%	-6%	-21%
Pajala	31%	40%	11%	17%	4%
Ragunda	24%	34%	-1%	7%	-8%
Robertsfors	25%	34%	-3%	4%	-11%
Skinnskatteberg	24%	32%	-6%	-0%	-15%
Sorsele	25%	35%	3%	10%	-4%
Storfors	24%	33%	6%	13%	-0%
Storuman	28%	37%	3%	11%	-4%
Vansbro	22%	31%	-3%	4%	-11%
Vilhelmina	23%	33%	-1%	6%	-8%
Vindeln	26%	36%	4%	10%	-4%
Ydre	22%	31%	-6%	1%	-13%
Åsele	26%	36%	-1%	7%	-8%
Älvdalen	24%	33%	-5%	1%	-13%
Ödeshög	18%	27%	-12%	-6%	-21%
Överkalix	29%	38%	-2%	5%	-10%
Övertorneå	31%	40%	5%	13%	-2%
Stockholm	15%	20%	-35%	-33%	-48%
Göteborg	8%	15%	-40%	-37%	-53%
Malmö	4%	11%	-38%	-34%	-49%

Källor

Avfall Sverige

Energimyndigheten

Kommunernas hemsidor

Teknikens Värld

Trafikanalys

Transportstyrelsen

Statistiska centralbyrån

Svensk Mäklarstatistik AB

Svenskt Vatten

Swedbank Boindex

Swedbank Kvar till sparande